

รายงานการนิเทศติดตามการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพช่องปากวัยทำงานในสถานประกอบการ
ณ จังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดสุโขทัย ระหว่างวันที่ 29 -30 มิถุนายน 2565

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและขับเคลื่อนงานสร้างเสริมสุขภาพช่องปากวัยทำงานในสถานประกอบการในการพัฒนาเป็นสถานประกอบการต้นแบบด้านสุขภาพช่องปากวัยทำงาน

ขอบเขตการนิเทศติดตาม

ประเด็นเนื้อหา ติดตามกิจกรรมดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพช่องปากวัยทำงานในสถานประกอบการ อ้างอิงจากคู่มือสร้างเสริมสุขภาพช่องปากวัยทำงานในสถานประกอบการ ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี
2. การจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก
3. การจัดบริการทันตกรรม

สถานที่ ร้านอาหารฟ้าไทยฟาร์ม จังหวัดพิษณุโลก และบริษัท บ้านทองสมสมัย จำกัด จังหวัดสุโขทัย

ผลการนิเทศติดตามงาน ณ ร้านอาหารฟ้าไทยฟาร์ม จังหวัดพิษณุโลก

ร้านอาหารฟ้าไทยฟาร์ม จังหวัดพิษณุโลกเป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก มีจำนวนผู้ปฏิบัติงานทั้งหมด 25 คน ผู้ปฏิบัติงานทุกคนใช้สิทธิประกันสังคม สถานประกอบการมีการดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก ดังนี้

1. ชี้แจงนโยบายสร้างเสริมสุขภาพและสุขภาพช่องปากให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบผ่านการประชุมประจำเดือน
2. สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับการตรวจสุขภาพรวมทั้งสุขภาพช่องปาก โดยการประสานงานกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าโพธิ์ มาให้บริการตรวจสุขภาพช่องปากที่ร้านอาหาร
3. จัดสภาพแวดล้อมในสถานประกอบการที่เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี เช่น จัดพื้นที่สำหรับแปรงฟัน
4. จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพ สื่อสารข่าวสารด้านสุขภาพผ่านทางไลน์กลุ่ม หรือประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านสุขภาพอื่น ๆ ตามคำแนะนำของสสจ.พิษณุโลก
5. เป็นศูนย์กลางให้สสจ.หรือรพ.สต.ใช้พื้นที่เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพให้สถานประกอบการใกล้เคียง เช่น กิจกรรมสอนทำอาหารเพื่อสุขภาพ กิจกรรมตรวจสุขภาพช่องปาก
6. จัดกิจกรรม “ต้นแบบสุขภาพฟันดี” โดยการมอบรางวัลสำหรับผู้ที่มีสุขภาพช่องปากที่ดีและมีวันลาป่วยลดลง

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานในร้านอาหารฟ้าไทยฟาร์มมีโรคประจำตัวกลุ่ม NCDs จำนวนมาก ควรมีการส่งเสริมความรู้ด้านการบริโภคและการออกกำลังกาย ติดตามประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงการเกิดโรค แนะนำให้มีการทำเมนูสุขภาพเป็นอาหารกลางวันแก่ผู้ปฏิบัติงาน

ผลการนิเทศติดตามงาน ณ บริษัท บ้านทองสมสมัย จำกัด จังหวัดสุโขทัย

บริษัท บ้านทองสมสมัย จำกัด จังหวัดสุโขทัย เป็นสถานประกอบการขนาดกลางมีจำนวนผู้ปฏิบัติงานทั้งหมด 66 คน เป็นผู้ใช้สิทธิประกันสังคม 20 คน นอกนั้นใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพ จากความร่วมมือกับศูนย์อนามัยที่ 2 พิษณุโลก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย สาธารณสุขอำเภอศรีสัชชนาลัย โรงพยาบาลศรีสัชชนาลัย และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าชัย ได้ดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากวัยทำงานในสถานประกอบการ ดังนี้

1. ผู้บริหารให้ความสำคัญในการดูแลสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากจากลักษณะงาน จะเกี่ยวข้องกับสารเคมีและโลหะหนัก ผู้บริหารจึงมีนโยบายให้ผู้ปฏิบัติงานตรวจสุขภาพและ X-ray ปอดเป็นประจำทุกปี และเพิ่มการตรวจช่องปากตั้งแต่ปี พ.ศ. 2565
2. จัดสภาพแวดล้อมในสถานประกอบการที่เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี เช่น จัดพื้นที่สำหรับแปรงฟันสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ติดสติ๊กเกอร์ระวางพื้นต่างระดับ มีป้ายติดกระจกให้ความรู้ด้านสุขภาพช่องปากในห้องน้ำ
3. จัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก เช่น การสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้นำด้านสุขภาพ การส่งผู้ปฏิบัติงานเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านอื่น ๆ ที่จัดขึ้นภายในจังหวัดสุโขทัย
4. การสนับสนุนจากหน่วยบริการภาครัฐ ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าชัย และโรงพยาบาลศรีสัชชนาลัย ออกให้บริการตรวจสุขภาพช่องปาก ณ สถานประกอบการ จัดทำสมุดบันทึกผลการตรวจประจำปี และแนบ QR code ความรู้ทางทันตสุขภาพ จะระบบคิว fast track และติดตามการตรวจฟัน ผ่าน QR code หรือนัดหมายรับบริการทันตกรรมผ่านทางอสม. เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว
5. มอบรางวัลพร้อมใบประกาศนียบัตรจากสถานประกอบการให้กับผู้ปฏิบัติงานที่มีสุขภาพช่องปากที่ดี

ข้อเสนอแนะ

ควรเพิ่มการให้ความรู้เรื่องสิทธิประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงานที่นอกเหนือจากสิทธิประกันสังคม เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพ เพิ่มการให้บริการทางทันตกรรมนอกเวลาราชการ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการทันตกรรมให้มากขึ้น

สรุปผลการนิเทศติดตาม

จากความร่วมมือของหน่วยบริการภาครัฐ ศูนย์อนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ ที่ร่วมกันสนับสนุนให้สถานประกอบการที่เข้าร่วมสามารถดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากวัยทำงานได้ดีและครบถ้วนเกือบทุกประเด็น โดยประเด็นที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้มีสาเหตุสำคัญ คือ การระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้สถานประกอบการหลายแห่งจำกัดการเข้าไปทำกิจกรรมของบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติงาน การขาดความตระหนักในด้านปัญหาสุขภาพช่องปากของตนเองของพนักงาน และการไม่มีนโยบายการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในสถานประกอบการ